

OTROK PRIVEZAN K POSTELJI – MATI V SLUŽBI

Vrtec na Vevčah je poln otroškega vršča že dobrih 22 let. V njem se je že skoraj docela izmenjala nova generacija, saj število prvih gojencev, ki zdaj že vodijo svoje otroke v varstvo, hitro raste. Za vrtec preurejena stanovanjska stavba je lahko dolgo sprejemala pod streho vse otroke, potrebne varstva. V začetku je bilo le 30 otrok, v petih letih je število naraslo na 70. Ko smo slavili 10-letnico, so bili prostori primerno polno zasedeni z 90 gojenci. Vsako leto je seveda dalo svoje, a do leta 1969 smo lahko ustregli vsaj najnujnejšim proslcem. V prostorih, ki bi po veljavnih normah za uspešno vzgojno delo smelo biti 90–100 gojencev, jih je zdaj nič manj kot 257!

Nekaj let že kličemo na pomoč. Karkoli se je dalo narediti – in čeprav včasih težko – smo napravili, da smo ustregli proslcem materam. Imeli smo že vse polno, toda ko nam je npr. mati pripovedovala, kako z možem vsako jutro peljeta vsak po enega otroka na kolesih za Bežigrad, nismo mogli drugega, kot da smo ju sprejeli. Še manj smo oklevali, ko smo zvedeli, da mati prvega otroka k postelji, preden gre v službo. Toda kakorkoli so vzgojiteljice še lahko povečale svoje skupine in kakorkoli so sploh se lahko delale s toliko otroki – čeprav je včasih že presegalo njihove moči – je šlo. Zdaj ne gre več! V začetku letošnjega leta se je tudi pri nas pojavila lista čakajočih. Danes je na tej listi že 70 otrok.

Ker je vrtec na Vevčah ustanovila vevška papirnica ter odstopila zanj svojo stavbo in ker je vseskozi v danih možnostih skrbel za njega, je tudi prenekal te težave kolektiv vrta lažje premagal. Lahko trdimo, da povsod ni tako in so prav to povezanost in skrb tovarne za vrtec, v katerem niso samo otroci članov delovne skupnosti Papirnice, prenekatorki postavili za zgled. Prav tako je bilo večkrat postavljeno za

zglede tisto, kar smo imeli za samoumevno dolžnost, ko smo zaradi popoldanske izmene mater organizirali tudi v vrtec izmenjo za varstvo njihovih otrok. Zavod je torej vsak drugi teden odprto od 5. do 20. ure, sicer pa od 5. do 16. ure.

Ze nekaj let sem smo pričeli poskusom vodstva in organov upravljanja Papirnice, da bi pereč problem prenapolnjenosti vrta kako rešili. Z velikim razumevanjem so prispevali polovico sredstev za pridobitev novih prostorov v bloku, kamor bo moč sprejeti približno 80 predšolskih otrok. Ti prostori bodo vseljivi spomladi. Ostalo pa je nerešeno vprašanje prehrane tako velika števila otrok. V kuhinji, ki meri 25 kvad. metrov, pripravljamo kosila in malice za 257, pa še večerje za 36 otrok. Spomladi se bo število povečalo še za 80 in če povemo še to, da je kuhinja čisto navadna kuhinja brez strojev, je lahko vsakomur jasno, da je potrebna preureditev. Ker vrtec ob Rjavi cesti sidi v sklop vrta na Vevčah in ker obetajo, da se mu bo priključil tudi bodoči vrtec v Zadvoru, kuhinja pa naj bi pripravljala obroke za vse tri enote, bo po previdenjih morala hraniti 600 otrok. Treba bo hitro ukrepati in dobiti sredstva za adaptacijo. Na-

črti so pripravljeni, predračunska vrednost vseh del pa znaša 1.075.258 dinarjev.

K vevškemu vrtcu sodi tudi vrtec na Studencu, ki je začasn v enem izmed blokov, kmalu pa se bo preselil v novoizgrajeno stavbo ob Rjavi cesti. Zdaj je v vrtcu 71 gojencev, na sprejem pa čaka 40 otrok. Z novimi prostori, ki bodo najverjetneje dani v uporabo 29. novembra, bo morda za leto dni ustrezno vsem proslcem, saj bo v njem prostora za 120 otrok.

Govorimo o gojencih v vrtcih, govorimo kvečjemu še o čakajočih, toda to nam ne daje prave slike. Varstva je potrebno precej več otrok, kot jih je napisanih na listah čakajoč. Ko bomo pričakovali od slehnega občana, da se bo odločil za samoprispevek, namenjen napredku varstva in šolstva, mu bomo morali šele dopovedovati, kaj pomeni varstvo. Premnogi mislijo, da je to samo varovanje otrok, morda kvečjemu igranje z njimi. Toda v resnici je dosti več. Od prvega dne, ko je otrok v varstvu, ko prehaja iz nižje starostne skupine v višjo, ko prehaja od igre k delu, bede nad njim strokovno usposobljene vzgojiteljice. Od izgovorjave besed, od učenja prvih pesmic, od urjenja prstov, od osebne čistote, lepega vedenja, tovariškega odnosa, od utrjevanja ljubezni do staršev, pa vse do pravilnega odnosa do domovine, so spoznavanja potrebe po delu, razvijanja potrebno samostojnosti in vztrajnosti, do zbujanja vsega pričakovanja vstopa v šolo, vse z enim ciljem – formirati človeka: dobrega, poštenega, delovnega! Kajti zaposleni starši tega tako zahtevnega dela vse prevečkrat ne zmorejo sami.

MILICA JURČ

čine in oblike kako obrazložiti staršem nujnost sanacije materialne osnove vzgoje in izobraževanja. Gre predvsem za to, da se starši zavedo razlik med naglim porastom materialnega standarda in mnogo prepočasnim usklajevanjem tega z vzgojo in izobraževanjem.

KAJ PROGRAM PREDVIDEVA?

A OSNOVNE ŠOLE

1. OSNOVNA ŠOLA ZALOG: Gradnja osemrazredne šole z 10 do 12 učilnicami in telovadnico. Za potrebe podaljšane bivanja bomo adaptirali sedanjí objekt osnovne šole. Šola bi obiskovalo v petih letih 600 otrok, od tega bi 220 učencev višjih razredov razbremenilo osnovno šolo Polje. Tako bi zadovoljili vedno bolj naraščajoče potrebe, ki so posledica gradnje stanovanjskih sosesk na tem območju. Poleg sedanjega šolskega objekta bo šola zajela tudi otroke iz vasi Podgrad, Laze, Jevnica in Kresnice.

Vrednost celotnega objekta je predvidena na 5.000.000 dinarjev. Objekt bomo začeli graditi v letu 1972.

2. OSNOVNA ŠOLA SOSTRO: Potrebna je dograditev in adaptacija obstoječega objekta. Prizidek bo obsegal 8 do 10 učilnic, učilnice za tehnični pouk, učilnico za glasbeni pouk, telovadnico z garderobami, kuhinjo za šolsko prehrano, pionirsko knjižnico ter prostore za centralno ogrevanje novih kot tudi obstoječih prostorov.

V prvi etapi gradnje se priključí novi objekt na severni strani, v drugi etapi pa bomo na vzhodni strani zgradili telovadnico.

Z dograditvijo tega prizidka bo šola lahko uvedla kabineti pouk in podaljšano bivanje učencev. Zaradi naglega porasta prebivalstva bo z doizidavo šole v Sostrem omogočena, sprememba šolskega okoliša osnovne šole Polje. Tako bo šola Sostro postala centralna šola za podružnice Prežganj, Besnica, Javor, Janče in Lipoglav. Delno pa bomo tudi razbremenili šolo Ketteja in Murna s tem, da bodo učenci z območja Bizovika obiskovali od vključno petega razreda naprej osnovno šolo v Sostrem.

Na osnovi demografskih podatkov je mogoče oceniti, da se bo v okolišu osnovne šole Sostro v treh letih podvojilo število učencev. Tako se bo v dograjeni šoli šolalo več kot 700 učencev.

Vrednost celotnega objekta je predvidena na 5.000.000 dinarjev. Objekt bomo pričeli graditi v 1974. letu.

3. OSNOVNA ŠOLA NOVO POLJE: Zgradili bomo novo šolo z 10 učilnicami za učence od I. do IV. razreda in telovadnico. V novem objektu bomo uredili tudi prostore

za podaljšano bivanje učencev. Tako se bo v dosegljivi centralni osnovni šoli Polje zmanjšalo število učencev nižjih razredov. Kljub dograditvi novega objekta in s tem smotnejši razporeditvi učencev bo centralna šola imela še vedno v 38 oddelkih več kot 1.200 učencev. S tem pa še vedno nismo uspeli rešiti problema delovanja oddelkov podaljšane bivanja učencev v tej šoli.

Z gradnjo bomo pričeli leta 1973, vrednost nove šole je 5.000.000 dinarjev.

4. OSNOVNA ŠOLA NOVO KODELJEVO: Zgradili bomo popolno osemrazredno osnovno šolo. V 16

Povzetek:

Osnovna šola Zalog
Osnovna šola Sostro
Osnovna šola Novo Polje
Osnovna šola Novo Kodeljevo

5.000.000 din
5.000.000 din
5.000.000 din
10.000.000 dinarjev

SKUPAJ 25.000.000 din

B VZGOJNO-VARSTVENI ZAVODI

1. VVZ NOVE JARŠE: Zgradili bomo vrtec za 200 predšolskih otrok. V soseski je že doslej zgrajenih 500 novih stanovanj in naselje individualnih hiš, pričenjamo pa tudi z gradnjo nove soseske z 2.000 stanovanji. Dosedaj na tem območju nimamo objekta za otroško varstvo predšolskih otrok.

Vrednost novega vrta je 5.000.000 dinarjev. Z gradnjo bomo pričeli v letu 1973.

2. VVZ VEVCHE: Vrtec deluje že 22 let v dvonadstropni stanovanjski hiši, ki je za vzgojno-varstveno dejavnost predšolskih otrok nefunkcionalna. Od ustanovitve zavoda do danes se je število otrok trikrat povečalo, ne da bi bile opravljene večje adaptacije. Zavod kot matična ustanova za novo enoto v Vevčah, v Polju ob Rjavi cesti in tudi v Zadvoru pa nujno potrebuje tudi temeljito adaptacijo in preureditev obstoječe kuhinje v centralno kuhinjo za območje Polja, Vevč in Zadvora. Po programu bodo pripravljali kosila za 600 otrok.

Z adaptacijo tega objekta bomo pričeli v 1972. letu. Tako bomo pridobili tudi 70 novih mest, vrednost gradnje pa je 1.200.000 dinarjev.

3. VVZ ZADVOR: Z adaptacijo prostorov v združnem domu bomo pridobili prostore za varstvo predšolskih otrok v štirih oddelkih. Prostor v domu so izpraznili, potrebo po varstvu so pa akutne, saj celotno področje nima organiziranega varstva otrok. So pa dani pogoji za takojšnjo in ceneno usposobitev novih prostorov. S tem bomo pridobili 70 novih mest.

Povzetek:

Vzgojno-varstveni zavod Jarše
Vzgojno-varstveni zavod Vevče
Vzgojno-varstveni zavod Zadvor
Vzgojno-varstveni zavod N. Kodeljevo
Vzgojno-varstveni zavod Selo-Moste
Vzgojno-varstveni zavod Polje

5.000.000 din
1.200.000 din
1.300.000 din
5.000.000 din
2.000.000 din
3.000.000 din

SKUPAJ 17.500.000 din

Osnovne šole
Vzgojno-varstveni zavodi

25.000.000 din
17.500.000 din
42.500.000 din

Prve priprave za uvedbo samoprispevka za varstvo in šolstvo v Ljubljani od 1972 do 1976 so že za nami. V okviru mesta Ljubljana je bil ustanovljen mestni akcijski odbor s komisijami za pravna, finančna in propagandna vprašanja. Naloge tega odbora so predvsem usmerjene na smotno povezavo med posameznimi občinskimi skupščinami in njihovimi akcijskimi odbori, ki jih le-te morajo čimprej ustanoviti. Ne gre pozabiti tudi na reševanje vseh tistih vprašanj, ki so temeljnega pomena za vseh pet ljubljanskih občin (pravni status referendumov, podrobna finančna konstrukcija zbiranja in trošenja sredstev ter propaganda in spemljanje razpoloženja občanov, posameznih akcij in podobno).

Izvršni odbor občinske konference SZDL Ljubljana-Moste-Polje je kot nosilec in politični dejavnik akcije o uvedbi samoprispevka že večkrat razpravljal o problematiki šolstva in varstva. S tem v zvezi je na eni zadnjih sej tudi sklenil, da je potrebno – če hočemo uspešno izpeljati vsebinske, organizacijske in politične priprave – čimprej imenovati akcijski odbor, ki mora na območju naše občine postati nosilec celotne akcije.

Za uresničitev nalog v zvezi z uvedbo samoprispevka sprejema skupščina občine naslednja sklepa:

1. Skupščina občine sprejema program gradnje vzgojno-varstvenih in osnovnošolskih objektov na območju občine Ljubljana-Moste-Polje v obdobju 1972 do 1976, ko je naveden v skupnem programu petih ljubljanskih občin.

2. Skupščina občine zavezuje vse krajevne skupnosti in delovne organizacije, družbenopolitičnim organizacijam in društvom pa priporoča, da se z vsemi silami vključijo v razprave o uvedbi samoprispevka in programu gradnje ter se na zborih volivcev, zborih delovnih ljudi in drugih oblikah z vsjo odgovornostjo zavzemajo za dosledno izvedbo vseh akcij, katere bodo usmerjali akcijski odbori.

PREDLOG ODLOKA O SAMOPRISPEVKU

PREDLOG ODLOKA

o uvedbi krajevnega samoprispevka za sofinanciranje enotnega programa gradnje osnovnih šol in VVZ na območje Ljubljane

Na podlagi 162. člena zakona o prispekih in davkih očanov (Uradni list SRS, št. 7/69) in 163. člena statuta Ljubljane (Uradni list SRS, št. 14/70) ter po odločitvi volivcev na referendumu dne ... 1971 je skupščina mesta Ljubljane na seji mestnega zbora in zbora delovnih skupnosti dne ... 1971 sprejela

ODLOK

o uvedbi krajevnega samoprispevka za sofinanciranje enotnega programa gradnje osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov na območju mesta Ljubljane

1. člen

Za območje mesta Ljubljane se po določilih tega odloka uvede krajevni samoprispevek v denarju za sofinanciranje enotnega programa gradnje naslednjih osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov:

I. osnovne šole:.....
II. vzgojnovarstveni zavodi:...

2. člen

Krajevni samoprispevek se uvaja za čas od 1. 1. 1972 do 31. 12. 1976. Objekti zaradi katerih je uveden krajevni samoprispevek morajo biti zgrajeni do leta 1978.

3. člen

Samoprispevek se plačuje v sklad z gradnjo osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov na območju mesta Ljubljane, ki se vodi pri Temeljni izobraževalni skupnosti Ljubljana. Sklad ustanovijo ljubljanske občine in mesta s posebnim odlokom.

Po enotnem programu gradnje osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov v mestu Ljubljana je predračunska vrednost del, ki se bodo po I. členu tega odloka sofinancirali s krajevnim samoprispevom ... dinarjev. Delež krajevnega samoprispevka presega 50 % predračunske vrednosti.

4. člen

Krajevni samoprispevek plačujejo po stopnji 1 % naslednji občani, ki imajo stalno prebivališče na območju mesta Ljubljane:

1. občani, ki imajo osebne

dohodke iz delovnega razmerja oziroma nadomestila, ki presegajo 900 dinarjev mesečno od neto osebnih dohodkov,

2. občani, ki so zavezanci prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti, od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev ter od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav od osnov za prispevek,

3. občani, ki imajo dohodke od pokojnin, ki presegajo 900 dinarjev mesečno, od pokojnin.

5. člen

Krajevna samoprispevka so oproščeni:

– občani, od socialnih podpor, invalidnin ter od otroškega dodatka, dijaki in študentje od štipendij ter vajenci od svojih nagrad,

– občani, ki imajo osebne dohodke iz delovnega razmerja in pokojnin, ki ne presegajo 900 dinarjev,

– občani, ki imajo osebne dohodke od kmetijske dejavnosti, če letni katastrski dohodek ne presega 500 dinarjev na gospodarstvo in jim je kmetijstvo edini vir preživetja,

– zavezanci prispevka od obrti in intelektualnih poklicev v pavšalnem letnem znesku.

Krajevna samoprispevka so na lasten predlog oproščeni tudi občani, če v njihovi družini dohodek na družinskega člana ne presega 300 dinarjev mesečno. Pri tem se v dohodek štejejo dohodki, ki so osnova za odmero krajevnega samoprispevka po tem odloku. O teh predlogih občanov odloča na podlagi mnenja organa za socialno skrbstvo posebna komisija, ki jo imenuje občinska skupščina.

6. člen

Krajevni samoprispevek zavezancev iz prve in tretje točke 4. člena tega odloka obračunavajo in plačujejo v sklad z 3. členu izplačevalci osebnih dohodkov, nadomestil osebnega dohodka in pokojnin.

Krajevni samoprispevek zavezancev iz 2. točke 4. člena tega odloka obračunavajo in pobirajo

davčne uprave ljubljanskih občin.

7. člen

Za izvajanje del je odgovoren sklad iz 3. člena tega odloka za zbiranje sredstev krajevnega samoprispevka pa davčne uprave ljubljanskih občinskih skupščin.

8. člen

Glede na odmere, pobiranja in izterjatve krajevnega samoprispevka ter olajšav veljajo predpisi, ki veljajo za odmero, pobiranje in izterjavo prispevkov in davkov.

9. člen

Stroški odmere in izterjatve krajevnega samoprispevka pri davčnih uradah gredo v breme proračunov občin Ljubljane.

10. člen

Svet za finance je pooblaščen, da daje po potrebi navodila za izvajanje tega odloka.

11. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Predsednik

skupščine mesta Ljubljane

MIHA KOŠAK, dipl. inž.

Predsednik zbora delovnih skupnosti

ANDREJ LEVIČNIK, dipl. oec.

Predsednik mestnega zbora

dr. MAJDA STROBI